

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Cæremoniale FF. Minorum Strictioris Observantiæ Almæ
Provinciæ Saxonæ S. Crucis**

Sächsische Franziskanerprovinz vom Heiligen Kreuz

Nevhsii, 1706

VD18 10502327

Titulus X. De Oratione Dominica & aliis usque ad factam Communionem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71672](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71672)

absque genuflexione ibidem, & quando opus est discooperit Calicem & cum Celebrante adorat, simul cooperit & iterum genuflectit. Rubrica clara est. Cum incipit PATER NOSTER vadit retro post celebrantem facta prius, antequam recedat Sacramento genuflexione, ubi post Celebrantem stat, dum dicitur Oratio Dominica, nisi pro vertendo folio servire deberet ad librum, quod semper observandum, & tum ut jam dictum est, prius flectit in loco suo, ministerio verò peracto, flectit ad altare & mox redit ad locum suum post Celebrantem, absque genuflexione ibidem.

TITULUS X.

De Oratione Dominica et aliis usque ad factam Communionem.

N. 8. **C**UM in Oratione Dominica dicitur ET DIMITTE NOBIS DEBITA NOSTRA, Diaconus facta ibidem in loco suo post Celebrantem, genuflexione vadit ad dexteram Celebrantis & Subdiaconus circa finem Orationis Dominicae circiter ad ET NENOS INDUCAS IN TENTATIONEM, facta item genuflexione in loco suo, revertitur ad altare, scilicet ad cornu Epistolæ ad locum in quo patenam accepit. Ubi Diaconus removens velum à patena, illam dextra capit de manu Subdiaconi, & sinistra purificatorio abstergens, statim finita Oratione Dominica porrigit Celebranti, illius manum osculando & non patenam. Et stans erectus, quando opus est discooperit, & cooperit calicem & cum Celebrante adorat, quod & omnes semper faciunt, Subdiaconus reddita patena Diacono, & deposito velo, quod ab humeris ejus pendeat ad manus Ceroferarii, qui illud plicatum ad credentiam reporrat, genuflectit in cornu Epistolæ ubi patenam tradidit, &c. descendit retro post Celebrantem.

Ibid. Et cum dicitur PAX DOMINI iterum genuflectit, Subdiaconus in loco suo, accedit ad sinistram Celebrantis & simul dicunt AGNUS DEI. Ministri quidem cum Celebrante percutiunt pectus, sed manus sinistra

stapeatori admoveatur, & non ponitur super altare. Absoluto AGNUS DEI uterque genuflectit: sed Subdiaconus statim surgens redit post Celebrantem. Diaconus vero à dextris manens, genuflexus expectat pacem, &c. Cum Celebrans osculatur altare, Diaconus se erigens simul osculatur illud extracorporale: & à Celebrante dicente PAX TECUM complexus. Celebrans ponit manus super brachia Diaconi inter humeros & cubitos, & Diaconus ponit manus infra cubitos dantis, quod etiam ab aliis observetur, accipit pacem sinistris genis sibi invicem appropinquantibus non se tangentibus.

Ibid. Postea iterum Sacramento in altari adorato vertit se ad Subdiaconum absque eo quod ante infimum gradum faciat reverentiam, retro post Celebrantem dat ei in loco suo manenti pacem. Quo facto Diaconus & Subdiaconus in infimo altaris gradu, & Acolythus in loco suo flectunt, Diaconus ascendit ad librum sine nova reverentia, Subdiaconus comitatus ab Acolytho vadit ad chorum, & dat pacem imò cuiusque ordinis dignioribus prius, deinde minus dignis, incipiendo à digniore, & tunc consequenter sine delectu, ijs qui sunt ab eodem latere, imò ijs qui sunt in stallis superioribus, postmodum qui sunt in stallis inferioribus ejusdem lateris. Deinde digniori alterius lateris; ad hunc effectum dignior congruenter se sistit, ut occupet inter eos, qui sunt in eodem latere, aliquam extremitatem & non locum medium. Dat autem eo modo, quo Sacerdos dedit Diacono, dante, dicente PAX TECUM, accipiente, ET CUM SPIRITU TUO respondente.

Ibid. Et reversus ad altare facta genuflexione in infimo altaris gradu, Acolythus interim vadit & flectit in loco suo, dat pacem Acolytho. Deinde Subdiaconus facta iterum genuflexione, quoniam adhuc præsens Sacramentum supponitur. Vadit ad dexteram Celebrantis & quando opus est discooperit calicem.

Acolythus dat pacem Ceroferariis in locis suis remanentibus, & se Acolytho paululum vertentibus: genuflectit, dum transit per medium Sacramento adhuc præsentem, alioquin inclinatur, qui pacem dant & recipiunt, stant erecti, & qui dat, inclinatur se postquam dederit, & qui recipit ante & post pro qualitate dantis, & recipientis, vel solum

caput vel etiam humeros inclinat, si dans sit dignior accipiente.

Ibid. *Dum Celebrans se communicat stant Diaconus & Subdiaconus manibus ante pectus junctis, profundè inclinati versus altare.* Incipiendo ab illis verbis DOMINE NON SUM DIGNUS, simul cum Celebrante pectus percutientes, ut ad Agnus Dei dictum est, & Sacerdote se erigente, etiam se erigunt. Si verò non redierit Subdiaconus post sumptam à Celebrante hostiam, Diaconus facta genuflexione accedit ad dextram ipsius, detegit calicem, & facit ea, quæ à Subdiacono juxta Rubricas peragenda essent. Convenienter tamen Sacerdos eam adhibet moram, qua datur Subdiacono tempus redeundi ad altare.

Ibid. *Accipit ampullam vini à Versiculario absque osculo, sed cum scæpedictis, inclinationibus, & infundit quando Celebrans vult purificare, postea reddit Versiculario, qui eas defert ad credentiam.*

APPENDIX

De Communione Fratrum sub Missa solemnè.

1. **P**aululum antequam Sacerdos sumere incipiat pretiosum sanguinem, Fratres communicaturi accedunt ad altare nudis pedibus, exceptis Ministris, qui sacris induti sunt, incedunt omnes incessu gravi & religioso, junctis ante pectus manibus, bini & bini. Et cum primi ad medium præbyterii ante altare pervenerint, ibidem primi & secundi, &c. prout fuerit major vel minor Fratrum numerus paululum subsistant, donec omnes credantur esse in ordine suo, & tunc rectam lineam efformantes omnes uniformiter genuflectunt cum profunda inclinatione.

2. Sumpto pretioso sanguine ipse Celebrans, Diacono remanente ad librum accipit Ciborium ex tabernaculo: si Venerabile Sacramentum expositum fuerit, conveniens erit ut interim dum Communiono distribuitur, Monstrantia, ubi commode fieri poterit, non pateat. Extracto Ciborio & posito super Corporale Diaconus & Subdiaconus

115